

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 4Csp/52/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622201990
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Marián Mokoš
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4622201990.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom Mariánom Mokošom v právnej veci žalobkyne: M. N., nar. XX.XX.XXXX bytom XXX XX N. 31, zastúpená JUDr. Ladislav Chmelár advokát so sídlom Levická 579, 952 01 Vráble, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s. sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176 zastúpený Advokátska kancelária GOLIÁŠOVÁ GABRIELA s.r.o. so sídlom Piaristická 707/25 911 01 Trenčín IČO: 47 234 679, o vydanie bezdôvodného obohatenia 5.087,44 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 5 087,44 eura s 5% ročným úrokom z omeškania od 01.08.2022 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd žalobkyni priznáva náhradu trov konania proti žalovanej vo výške 100%, o ktorej rozhodne tunajší súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1./ Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala od žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 5 087,44 eura s 5% ročným úrokom z omeškania od 01.08.2022 do zaplatenia z dôvodu, že dňa 24.11.2004 ako spotrebiteľ uzavrela so žalovanou úverovú zmluvu č. 3411209320 na nákup tovaru, pričom úver jej bol poskytnutý za podmienok uvedených v zmluve, avšak v rámci tejto formulárovej úverovej zmluvy jej bol vnútený aj revolvingový úver za podmienok stanovených v hlave 8, 9, 10 a 11 úverových zmluvných podmienok tvoriacich neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy. Poukazovala na to, že ustanovenia o revolvingovom úvere nemajú dostatočnú veľkosť písma a sú výrazne menšie ako text samotnej úverovej zmluvy a navyše podmienkou platnosti úverovej zmluvy je jej písomná forma, avšak úverová zmluva neobsahovala všetky náležitosti stanovené zákonom a preto je potrebné podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. považovať spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov a taktiež podľa § 4 ods. 5 citovaného zákona nie je možné od spotrebiteľa požadovať úroky a poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve. Prostredníctvom platobnej úverovej karty celkovo čerpala sumu 20 636,83 eura, pričom žalovanej uhradila celkovo 25 724,27 eura a teda suma 5 087,44 eura ako rozdiel čerpaných a vrátených finančných prostriedkov predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej. Zo strany žalobkyne došlo úhradou 235-tej splátky zo dňa 20.07.2018 k úplnému zaplateniu istiny a zároveň sa touto splátkou žalovaná aj prvý krát bezdôvodne obohatila a následne sa obohacovala každou ďalšou splátkou. Žalobkyňa uviedla, že o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej sa dozvedela dňa 17.02.2022, kedy splnomocnila svojho právneho zástupcu na zastupovanie v upomínacom konaní na OS Banská Bystrica pod sp.zn. 10Up/1387/2021, kde bola v procesnom postavení žalovanej a žalobkyňa - v tomto konaní žalovaná si od nej uplatňovala pohľadávku vo výške 2 146,29 eura s príslušenstvom práve na základe spornej zmluvy o revolvingovom úvere.

2./ Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení (č.l. 30) žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a voči vymáhanému nároku vzniesla námietku premlčania, pričom poukazovala na ustanovenie § 54a zákona č. 40/1964 Zb. Žalobkyňa na základe úverovej zmluvy č. 5505110312 uhrádzala mesačné splátky v období od 07.11.2005 až do 28.05.2021, kedy zaplatila poslednú splátku a vzhľadom k termínu podania žaloby na súd je nárok žalobkyne premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote, ktorá začala na úverovej zmluve plynúť od splátky, ktorou bola doplatená istina, t.j. odo dňa 20.07.2018. Pokiaľ by sa súd nestotožnil s argumentáciou žalovanej ohľadne premlčania v subjektívnej premlčacej lehote, tak žalovaná vzniesla námietku premlčania na časť žalovanej sumy aj v trojročnej objektívnej premlčacej lehote, v rámci ktorej sú vzhľadom k dátumu podania žaloby splátky uhradené pred dňom 21.09.2019 premlčané. Pokiaľ ide o žalobkyňou požadovanú 10 ročnú premlčaciu lehotu, tak je potrebné uviesť, že úmysel musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Ak nie sú splnené podmienky na 10 ročnú premlčaciu dobu, platí 3 ročná objektívna premlčacia doba alebo dvojročná subjektívna premlčacia doba. Subjektívna premlčacia doba musí plynúť v rámci objektívnej doby, ktorú nemožno prekročiť a nie je možné domáhať sa svojho nároku po márnom uplynutí objektívnej doby a odvolávať sa na neuplynúcu dvojročnú subjektívnu dobu.

3./ Na stanovisko žalovanej reagovala žalobkyňa vyjadrením zo dňa 28.10.2022 (č.l. 40) s tým, že námietku premlčania považuje za nedôvodnú a nesúhlasila s tvrdením žalovanej, že subjektívna premlčacia doba začala plynúť od splátky, ktorou bola doplatená istina, t.j. od 20.07.2018 a taktiež nesúhlasila s tvrdením žalovanej, že objektívna premlčacia doba je trojročná. Poukázala na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zaoberajúce sa touto problematikou a konkrétne na uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo/29/2021, uznesenie sp.zn. 7Cdo/268/2021 a rozsudok SDEÚ C-485/19 s tým, že na tento typ nárokov je potrebné uplatňovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia (a to bez skúmania zavinenia).

4./ Žalovaná v ďalšom vyjadrení zo dňa 10.11.2022 (č.l. 49) zotrvala na svojom názore o čiastočnom premlčaní žalovaného nároku v objektívnej trojročnej premlčacej lehote, prípadne na celkovom premlčaní nároku v subjektívnej dvojročnej premlčacej lehote s tým, že pokiaľ by súd vyhodnotil úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov, tak k bezdôvodnému obohateniu by začalo dochádzať od momentu doplatenia istiny poskytnutého úveru, ku ktorému došlo dňa 20.07.2018 a citovaný rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/2019 by sa vzťahoval na situáciu, keby žalovaná vzniesla námietku v trojročnej lehote od doplatenia istiny, t.j. od 20.07.2018. Žalovaná však vzniesla námietku premlčania, pričom začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty počítala od poslednej žalobkyňou uhradenej splátky zo dňa 28.05.2021 a nie od okamihu, kedy začalo dochádzať k bezdôvodnému obohateniu (nejde teda o prípad, ktorý sa upravuje v rozsudku Súdneho dvora vo veci C-485/2019). Okrem toho Súdny dvor vo veci žiadnym spôsobom nerozhodol o tom, že v prípade spotrebiteľského úveru sa má automaticky aplikovať 10 ročná premlčacia lehota, pri ktorej sa vyžaduje preukázanie úmyslu pri bezdôvodnom obohatení, čo je v prípade žalovanej ako poskytovateľa úverov za účelom zisku vylúčené.

5./ Na pojednávaní dňa 06.12.2022 žalobkyňa uviedla, že keď jej v predchádzajúcom konaní (upomínacie konanie) prišiel platobný rozkaz, tak kontaktovala advokáta a tento ju informoval, že má možnosť vymáhať si späť to, čo na úvere preplatila a teda až vtedy sa dozvedela, že úver je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Úver si pôvodne brala v roku 2004 na zaplatenie tovaru a až neskôr jej prišla aj karta na čerpanie revolvingového úveru, ktorý následne čerpala a aj splácala, avšak po čase už nebola schopná tento úver splácať.

6./ Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, oboznámením sa s písomnými vyjadreniami žalovanej a s predloženými dokladmi, pričom zistil, že sporové strany dňa 24.11.2004 uzavreli úverovú zmluvu č. 3411209320, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 11 390,-Sk na nákup tovaru s tým, že ho mala zaplatiť v 12-tich mesačných splátkach po 1 175,-Sk a konečná výška úveru predstavovala 14 100,-Sk pri RPMN 23,88% a dátum prvej splátky bol 20.12.2004. V bode 5 úverovej zmluvy bolo uvedené, že žalovaná a žalobkyňa obojstranným podpísaním tejto zmluvy zároveň uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru s vydaním platobnej úverovej karty žalovanou v zmysle a za podmienok ustanovení hlavy 8, 9, 10 a 11 Úverových zmluvných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto zmluvy a to s úverovým rámcom vo výške 30 000,-Sk a s pravidelnými mesačnými splátkami najmenej vo výške 1 200,-Sk. V hlave 8- 11 Úverových zmluvných podmienok sú uvedené podmienky poskytnutia revolvingového úveru, jeho čerpania a splácania ako aj podmienky používania úverovej karty, avšak neobsahujú žiadne ďalšie náležitosti, t.j. sumu, počet a termíny splátok

istiny úrokov a iných poplatkov a taktiež ročnú percentuálnu mieru nákladov. Po splnení podmienok na poskytnutie revolvingového úveru začala žalobkyňa tento čerpať úverovou kartou v septembri 2005 a následne od ďalšieho mesiaca úver vedený pod č. 5505110312 začala aj splácať a podľa rekapitulácie splátok a čerpania (č.l. 13pv.) žalobkyňa do 30.05.2021 zaplatila spolu sumu 25 724,27 eura, pričom vyčerpala na istine sumu 20 636,83 eura. Pokusom o zmier zo dňa 06.07.2022 (č.l. 15) žalobkyňa vyzvala žalovanú na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 5 087,44 eura s príslušenstvom a to najneskôr do 31.07.2022, pričom výzva bola doručená žalovanej dňa 08.07.2022.

7./ V upomínacom konaní sp.zn. 10Up/1387/2021 vedenom na OS Banská Bystrica sa žalovaná v pozícii žalobcu domáhala od žalobkyne v pozícii žalovanej zaplata sumy 2 146,29 eura na základe vyššie uvedenej revolvingovej zmluvy, pričom žalobkyňa splnomocnila na zastupovanie v tomto konaní advokáta JUDr. Ladislava Chmelára dňa 17.02.2022 a proti vydanému platobnému rozkazu podala odpor a keďže žalovaná sa k odporu v lehote stanovenej súdom nevyjadrila, tak podľa § 14 ods. 1, 2 zákona č. 307/2016 Z.z. márnym uplynutím lehoty na podanie návrhu na pokračovanie v konaní sa konanie zastavilo (upovedomenie na č.l. 67).

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30.06.2006, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa ods. 5 pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4 prostredníctvom ustanoveného vzoru formulára. Na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie.

Podľa ods. 6, pri spotrebiteľských úveroch formou preddavkov na bežný účet s výnimkou kreditnej karty (§ 1 ods. 3) alebo v prípadoch, keď nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Počas trvania zmluvy musí byť spotrebiteľ bezodkladne informovaný o zmene ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa ods. 7, ak veriteľ ponúka spotrebiteľské úvery tomu istému spotrebiteľovi za rôznych podmienok, ročná percentuálna miera nákladov musí byť uvedená na výpočte podľa prílohy tohto zákona.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa ods. 2, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä podľa písm. a/ sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, podľa písm. g/ ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa ods. 4, pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b/ dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Podľa ods. 5, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa ods. 2, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej / § 101 až § 110 /. Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Podľa ods. 2, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

8./ Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia je dôvodná v celom rozsahu a preto jej vyhovel. Je nesporné, že medzi žalobkyňou a žalovanou bola dňa 24.11.2004 uzavretá úverová zmluva, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver na nákup tovaru a to za dohodnutých podmienok, pričom súčasťou tejto zmluvy bolo dojednanie o poskytnutí ďalšieho - revolvingového úveru s vydaním platobnej úverovej karty. Podmienky poskytnutia, čerpania a splácania revolvingového úveru ako aj používania úverovej karty boli upravené v hlave 8 - 11 Úverových zmluvných podmienok tvoriacich neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy a čas, kedy bola uzavretá je potrebné túto posudzovať podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30.06.2006 a skúmať, či zmluva o poskytnutí revolvingového úveru spĺňa náležitosti stanovené zákonom alebo pre chýbajúci údaj o RPMN je nutné považovať spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, tak ako to tvrdila žalobkyňa.

9./ Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná (§ 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z.). Je nesporné, že medzi účastníkmi bola zmluva o revolvingovom úvere uzavretá v písomnej forme, čo vyplýva z obsahu bodu 5 úverovej zmluvy č. 3411209320. Pokiaľ ide o náležitosti zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, tak uvedená zmluva neobsahuje všetky náležitosti stanovené § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. a hlavne v nej absentuje údaj o RPMN a preto sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Z ustanovenia § 4 ods. 4 citovaného zákona vyplýva, že aj pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná ak bol spotrebiteľovi na jej základe poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať, pričom žalovaná revolvingový úver žalobkyni poskytla a táto ho aj čerpala. Zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere je teda platná, avšak pre absenciu RPMN ako aj s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 6 a 7 zákona č. 258/2001 Z.z. je potrebné konštatovať, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Okrem toho podľa § 4 ods. 5 citovaného zákona nemôže veriteľ požadovať od spotrebiteľa úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, pričom v tomto prípade zmluva o poskytnutí revolvingového úveru žiadne takéto konkrétne údaje neobsahuje. Tvrdenia žalobkyne o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v konaní nepoprela ani žalovaná (§ 151 ods. 1 CSP) a preto súd tieto považoval za preukázané.

10./ Pokiaľ sa poskytnutý revolvingový úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, tak povinnosťou žalobkyne bolo vrátiť žalovanej iba istinu úveru, t.j. sumu, ktorú žalobkyňa kreditnou kartou vyčerpala, čo v tomto prípade predstavuje sumu 20 636,83 eura. Keďže však žalobkyňa splátkami zaplatila na revolvingovom úvere celkovo sumu 25 724,27 eura, tak rozdiel činí 5 087,44 eura a tento rozdiel si žalobkyňa uplatnila v súdnom konaní od žalovanej z titulu vydania bezdôvodného obohatenia.

11./ Právna úprava bezdôvodného obohatenia vychádza zo zásady, že ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí takéto obohatenie vydať. To, komu je povinný bezdôvodné obohatenie vydať (§ 456 OZ) vyplýva z konkrétneho právneho dôvodu, na základe ktorého záväzok vydať bezdôvodné obohatenie vznikol. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, z neplatného právneho úkonu, z právneho dôvodu, ktorý odpadol, z nepoctivých zdrojov alebo tým, že sa za iného plnilo hoci mal podľa práva plniť sám (§ 451 ods. 2 a § 454 OZ). Pre vyriešenie otázky, o ktorú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia ide v posudzovanom spore treba prihliadať na právnu úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase vzniku záväzkových vzťahov žalobkyne a žalovanej, pričom podľa tejto právnej úpravy sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je uvedená RPMN (§ 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom do 30.06.2006). Z citovanej právnej normy vyplýva, že následkom dohody zmluvných strán odporujúcej uvedeným ustanoveniam zákona o spotrebiteľských úveroch je tzv. fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Ide teda o prípad bezdôvodného obohatenia, ktorý nastáva v dôsledku existencie osobitnej sankcie postihujúcej jednu zo zmluvných strán upravenú priamo v zákone. Ako uviedol ústavný súd v kasačnom náleze sp.zn. I ÚS 51/2020: „Nemožno pochybovať o tom, že bezúročnosť úveru nastupujúca ako ex lege dôsledok porušenia konkrétnych ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch má v prípade spotrebiteľovho

plnenia nad rámec požičanej istiny ten následok, že na strane prijímajúceho veriteľa vzniká bezdôvodné obohatenie. Ide o špecifický predpoklad vzniku bezdôvodného obohatenia. Jeho základ je daný porušením zákona už v priebehu kontraktlačnej fázy, pričom však toto porušenie nemá vplyv na platnosť spotrebiteľskej zmluvy ako takej.“ Túto špecifickú situáciu je možné najviac pripodobniť k vadnosti písomne uzavretej zmluvy (inej ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere), z ktorej zmluvné strany v domnení, že sú ňou viazané, plnili, ale v dôsledku vadnosti zmluvy sa dostaví zákonný následok v podobe jej neplatnosti a už poskytnuté plnenie je bezdôvodným obohatením. Uvedené umožňuje dovolaciemu súdu prijať zovšeobecnenie, že plnenie spotrebiteľa poskytnuté dodávateľovi nad rámec istiny dohodnutého spotrebiteľského úveru je bezdôvodným obohatením vzniknutým na strane dodávateľa z neplatného právneho úkonu. Zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru je totiž z hľadiska Občianskym zákonníkom pevne daných skutkových podstat bezdôvodného obohatenia akousi modifikáciou neplatnosti právneho úkonu vyvolanou (danou) špeciálnym charakterom aplikovaného hmotnoprávneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch (uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo/29/2021 a rovnako aj uznesenie sp.zn. 8Cdo/189/2020).

12./ Na základe vyššie uvedeného je preto potrebné nárok žalobkyne posúdiť ako nárok na vydanie plnenia získaného žalovanou z neplatného právneho úkonu a uvedenú skutočnosť prakticky nerozporovala ani žalovaná, ktorej námietky smerovali len k otázke premlčania nároku žalobkyne, pričom namietala uplynutie subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby v zmysle § 107 ods. 1,2 OZ. Okrem toho namietala dĺžku objektívnej premlčacej doby s tým, že na tento prípad nie je možné aplikovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu.

13./ Podľa § 107 ods. 1, 2 OZ je potrebné rozlišovať pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia kombináciu subjektívnej a objektívnej premlčacej lehoty. Pre vzťah týchto lehôt, t.j. 2 ročnej subjektívnej a 3 ročnej alebo 10 ročnej objektívnej je charakteristické, že ich plynutie je komplementárne. To znamená, že okamih, v ktorom mohol oprávnený subjekt uplatniť právo po prvý krát (tzv. actio nata) sa zásadne definuje momentom nadobudnutia subjektívnej vedomosti oprávnenej osoby. Od tohto okamihu začína plynúť 2 ročná premlčacia lehota na uplatnenie práva na súde. Táto subjektívna premlčacia lehota však plynie v rámci objektívnej, ustanovenej na 3 roky a v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia na 10 rokov. Objektívna premlčacia lehota začína plynúť od právnej udalosti zakladajúcej nárok oprávneného, t.j. odo dňa keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. Z uvedeného vyplýva, že oprávnený subjekt môže uplatniť právo na vydanie bezdôvodného obohatenia najneskôr v posledný deň objektívnej (3 ročnej alebo 10 ročnej) premlčacej lehoty. Zároveň sa však vyžaduje aj uplatnenie práva najneskôr v posledný deň subjektívnej premlčacej lehoty. Pre vzájomný vzťah subjektívnej a objektívnej premlčacej lehoty platí, že subjektívna premlčacia lehota môže začať plynúť kedykoľvek počas plynutia objektívnej premlčacej lehoty, avšak objektívna premlčacia lehota nijakým spôsobom nepredlžuje lehotu subjektívnu a teda obe premlčacie lehoty sú rovnocenné a na premlčanie práva stačí uplynutie ktorejkoľvek z nich.

14./ Pre posúdenie opodstatnenosti námietok žalovanej bolo preto potrebné určiť začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty a zároveň začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty a jej dĺžku. Otázkou začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby sa okrem iného zaoberá uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo/29/2021, pričom z tohto rozhodnutia vyplýva, že pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktoré je bezúročné a bez poplatkov, je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Na uvedené rozhodnutie odkazuje aj neskoršie uznesenie NS SR sp.zn. 7Cdo/268/2021 a rovnako tak uznesenie sp.zn. 7Cdo/96/2020, pričom v ďalšom uznesení NS SR sp.zn. 8Cdo/189/2020 sa uvádza, že podstatnou skutkovou okolnosťou, ktorú by sa mal spotrebiteľ dozvedieť, aby mu začala plynúť subjektívna premlčacia lehota je vedomosť o tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pri skúmaní momentu, kedy spotrebiteľ nadobudol požadovanú skutočnú (preukázanú) vedomosť o tejto podstatnej skutkovej okolnosti je potrebné si uvedomiť, že ide o subjektívny okamih, v ktorom sa spotrebiteľ dozvie také skutkové okolnosti, ktoré mu umožnia uplatniť svoje práva v súdnom konaní žalobou o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď sa jeho právo stalo nárokom (actio nata). Rozhodujúce nie je, či možnosť dozvedieť sa tieto skutočnosti mal už skôr. Aj v prejednávanom spore je potom potrebné individualizovať, kedy žalobca nadobudol vedomosť o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Vychádzať treba z reálneho momentu, kedy sa žalobca dozvedel o tom, že sa žalovaná na jeho úkor bezdôvodne obohatila. V

zmysle § 107 OZ sa pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby vyžaduje skutočná, teda preukázaná, nielen predpokladaná vedomosť na strane oprávneného a preto aj v prejednávacom spore je potrebné vychádzať z momentu, kedy si žalobca sám musel byť vedomý, že bez existujúceho (platného) právneho dôvodu previedol na účet žalovanej určitú čiastku, resp. čiastky.

15./ Pri skúmaní začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prejednávanej veci dospel súd k záveru, že je potrebné vychádzať z tvrdení žalobkyne uvedených v žalobe ako aj z obsahu jej výpovede na pojednávaní, z ktorých vyplýva, že až v konaní sp.zn. 10Up/1387/2021 vedenom na OS Banská Bystrica, v ktorom vystupovala ako žalovaná a v ktorom si žalovaná z pozície žalobkyne uplatnila zvyšok pohľadávky zo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru a po tom, ako dňa 17.02.2022 splnomocnila advokáta na zastupovanie v tomto konaní, sa dozvedela, že na strane žalovanej vzniklo bezdôvodné obohatenie, keďže úver je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov a že má možnosť domáhať sa súdnou cestou vydania tohto bezdôvodného obohatenia. Za moment, kedy sa žalobkyňa dozvedela, že na strane žalovanej došlo k bezdôvodnému obohateniu, je preto potrebné považovať poradu s advokátom a následné splnomocnenie advokáta na zastupovanie v upomínacom konaní t.j. dátum 17.02.2022, pričom žaloba na vydanie bezdôvodného obohatenia bola podaná na súde dňa 21.09.2022, teda v rámci plynutia 2 ročnej subjektívnej premlčacej lehoty. Pokiaľ ide o začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty, tak podľa názoru súdu s poukazom na znenie ustanovenia § 107 ods. 2 OZ je potrebné za začiatok plynutia tejto lehoty považovať zaplatenie 235-tej splátky na revolvingovom úvere a to dňa 20.07.2018, ktorou žalobkyňa uhradila istinu poskytnutého úveru a zároveň zvyškom tejto splátky začalo dochádzať k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej.

16./ Pokiaľ si súd vyriešil otázku začiatku plynutia objektívnej premlčacej lehoty tak, že táto začala plynúť od 20.07.2018, tak vzhľadom na to, kedy bola podaná žaloba (21.09.2022) a na stanoviská sporových strán bolo potrebné ako poslednú vyriešiť otázku dĺžky objektívnej premlčacej lehoty, teda či je potrebné brať do úvahy 3 ročnú premlčaciu lehotu alebo bezdôvodné obohatenie získané žalovanou je potrebné považovať za úmyselné a teda na prejednanú vec aplikovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu. Uvedenou otázkou sa už v minulosti zaoberali viaceré rozhodnutia NS SR, avšak v poslednom čase sa rozhodovacia prax priklonila k tomu, že je potrebné brať do úvahy pri týchto nárokoch na vydanie bezdôvodného obohatenia vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv z 10 ročnej objektívnej premlčacej lehoty. V tomto smere súd poukazuje na uznesenie NS SR sp.zn. 7Cdo/268/2021, kde sa vyslovene uvádza, že analogická aplikácia 10 ročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 OZ) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-485/19 zo dňa 22.apríla 2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky a na tento rozsudok Súdneho dvora EÚ poukazuje NS SR aj vo svojom predchádzajúcom uznesení sp.zn. 5Cdo/29/2021.

17./ Z odôvodnenia uznesenia NS SR sp.zn. 7Cdo/268/2021 (bod 18) okrem iného vyplýva, že vzhľadom na to, že podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ C-485/19 zásada efektivity bráni vnútroštátnej úprave objektívnej 3 ročnej premlčacej lehote, je nevyhnutné na tento typ nárokov subsidiárne uplatňovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia (a to bez skúmania zavinenia). Dovolací súd súčasne poukazuje na vecne správny názor odvolacieho súdu, podľa ktorého vo vzťahu k aplikovaniu 10 ročnej alebo 3 ročnej objektívnej premlčacej doby odvolací súd poukazuje na bod 42 v spojení so záverom Písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-485/19 zo dňa 07.10.2019, kde Európska komisia uviedla, že čl. 6 odsek 1 a čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať tak, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľ, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa z nekalej zmluvnej podmienky má pre uplatnenie 10 ročnej objektívnej premlčacej doby povinnosť dokázať, že veriteľa úmyselne porušil práva spotrebiteľa. Aplikácii uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018 bráni princíp prednosti rozsudku Súdneho dvora EÚ C-485/19.

18./ Z obsahu citovaných rozhodnutí NS SR vyplýva, že s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-485/19 je potrebné pri uplatňovaní nárokov spotrebiteľov na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy aplikovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu a to bez skúmania zavinenia.

19./ Keďže súd mal za preukázané, že objektívna premlčacia lehota začala v prejednávanej veci plynúť od 20.07.2018 a následne dospel k záveru, že pri charaktere nároku žalobkyne je potrebné aplikovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu, tak nárok žalobkyne nie je možné považovať za premlčaný, nakoľko žaloba bola podaná v rámci plynutia nielen subjektívnej premlčacej lehoty, ale aj v rámci plynutia objektívnej premlčacej lehoty a teda do podania žaloby nedošlo k uplynutiu ani jednej z týchto lehôt.

20./ Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 5 087,44 eura, pričom výška tohto nároku vyplýva z výpisu čerpania splátok a úhrad (č.l. 8) a následne aj zo záverečnej rekapitulácie plnení poskytnutých žalobkyňou s tým, že žalobkyňa na istine úveru vyčerpala sumu 20 636,83 eura a celkovo na istine a príslušenstve zaplatila sumu 25 724,27 eura. Rozdiel teda predstavuje sumu 5 087,44 eura a keďže ani žalovaná vo svojich vyjadreniach uvedenú výšku bezdôvodného obohatenia prakticky nespochybňovala (§ 151 ods. 1 CSP), tak súd mal výšku bezdôvodného obohatenia žalovanej za jednoznačne preukázanú a vzhľadom na vyššie uvedené žalobe vyhovel v celom rozsahu tak, že zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni sumu 5 087,44 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne z uvedenej sumy od 01.08.2022 do zaplattenia podľa § 517 ods. 2 OZ a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., nakoľko žalovaná sa dostala do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia na základe výzvy žalobkyne zo dňa 06.07.2022, ktorá jej bola doručená dňa 08.07.2022 a v ktorej žalobkyňa požadovala vydanie bezdôvodného obohatenia najneskôr do 31.07.2022, pričom žalovaná na výzvu nereagovala a teda od 01.08.2022 sa dostala do omeškania.

21./ O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni, ktorá mala vo veci plný úspech priznal náhradu trov konania v plnej výške s tým, že podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Topoľčany.

Podľa §-u 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).